

به نام خدا

آموزش خیاطی

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای

آموزش خیاطی

تألیف: گروهی از کارشناسان سازمان آموزش و پرورش فنی و حرفه‌ای کشور

رسم و طراحی اشکال: محمد مهدی منتظری

TT ۵۰۸/۲۸

آموزش خیاطی

تألیف گروهی از کارشناسان سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

انجمن خطایان تهران

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا (فهرست‌نویسی پیش از انتشار)

ISBN 978-916-02-0-5

۱- خیاطی (لباس زنانه) - راهنمای آموزشی

۲- پوشاک - الگوها - راهنمای آموزشی

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

۶۴۶/۴۰۴۰۷ ۵۸۰۲ - ۷۴ م

نام کتاب: آموزش خیاطی

ناشر: شرکت حرفه و فن نوین

تهران - خیابان آزادی، خیابان خوش جنوبی، پلاک ۲/۹۲۳

تلفن: ۶۶۴۳۲۰۲۹ - فاکس ۶۶۹۲۷۴۹۵

تیراژ: ۵۰۰۰ جلد

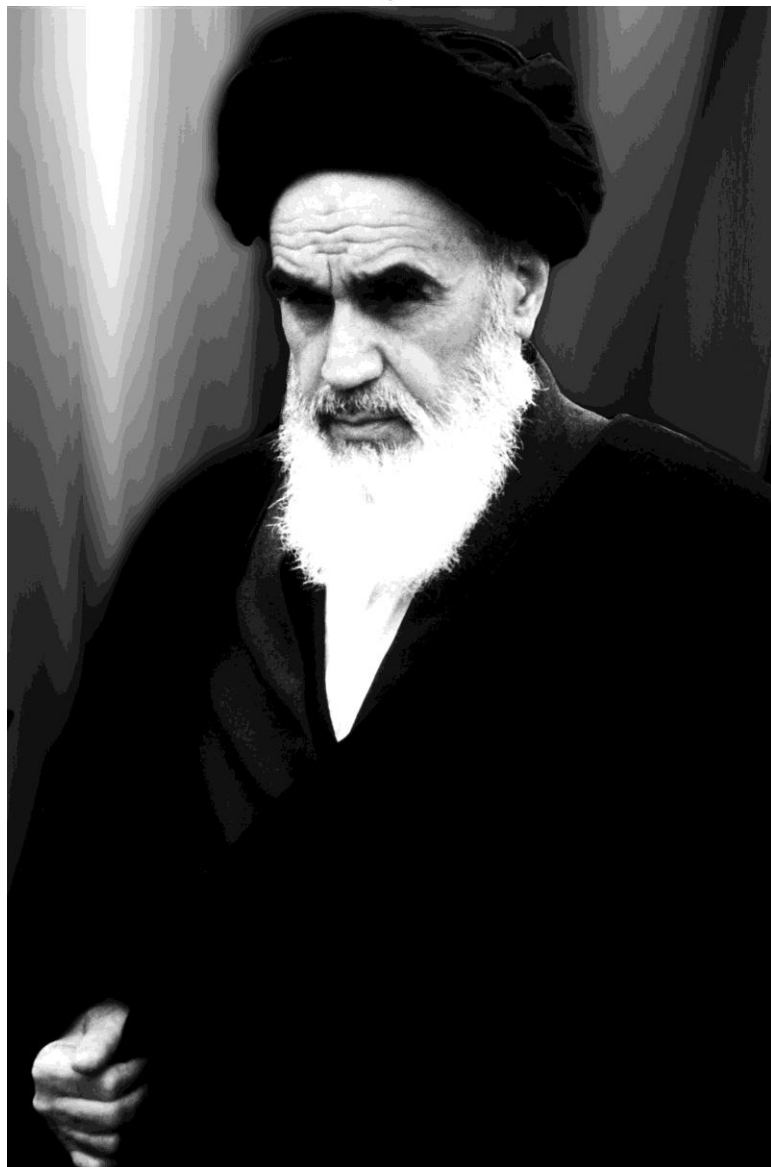
چاپ چهل و ششم سال ۱۳۹۴

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

چاپ و صحافی:

شابک: ۹۷۸-۹۱۶-۲۰-۰۰-۵ 978-916-02-0-5

کلیه حقوق برای سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور محفوظ است.

فهرست

۹ مقدمه
۱۱ اندازه گیری ابعاد و زوایا، علامتگذاری و خطکشی
۱۱ واحدهای اندازه گیری ابعاد و زوایا
۱۲ تبدیل واحدهای اینچی و متری به یکدیگر
۱۳ وسایل تهیهی الگوی لباس
۱۶ قیچی
۱۹ سنجاق
۲۰ آهنربا
۲۰ اندازه گیری الگوهای اولیه
۲۱ تهیهی الگوی اولیه
۲۲ اندازه‌های لازم جهت کشیدن کادر دامن
۲۲ طرز کشیدن کادر الگوی دامن
۲۴ طرز کشیدن پنسهای دامن
۲۵ کنترل کمر
۲۷ انواع الگوی دامن
۵۲ تهیهی انواع الگوی بالاتنه
۵۲ اصول تهیهی الگوی بالاتنه
۵۴ اندازه‌های لازم برای قسمت بالاتنه
۵۵ کادر بالاتنه
۶۱ طریقهی رسم کنفورماسیون
۶۱ امتحان کنفورماسیون
۶۴ میزان کردن حلقه‌ها
۶۵ اشکالات اندامی در افراد مختلف
۷۳ طرز یکسان نمودن قد باسنها برای قسمت دامن
۷۴ راسته‌های الگو
۷۵ طرز تهیهی پاترن تیپ یا (طرز استفاده پاترن برای دوختن قرینه (مولاژ))
۷۶ اصول تبدیل الگوی اولیه به لباس
۷۷ تهیهی انواع الگوی آستین و مچ
۷۷ کادر آستین
۸۱ آستین ساده
۸۲ آستین با پنس افقی
۸۳ آستین با پنس عمودی
۸۴ آستین شمشیزه
۸۵ آستین روبدوشامبر
۸۷ آستین کوتاه که در بازو چین میخورد
۸۷ (آستین کوتاه که در سرشانه چین میخورد)
۸۸ آستین پلیسه (آستین بالا و پایین چیندار)
۸۹ آستین با پنس عمودی عمیق

۹۱	آستین فانتزی شماره‌ی یک
۹۲	آستین فانتزی شماره‌ی ۲
۹۳	آستین فانتزی شماره‌ی ۳
۹۴	آستین لبه گشاد
۹۵	آستین فانتزی شماره‌ی ۴
۹۹	آستین فانوسی بلند
۱۰۰	آستین فانوسی کوتاه
۱۰۱	آستین پاکتی
۱۰۲	آستین برای بازو چاقتر از حد نرمال
۱۰۳	آستین پیراهن مردانه
۱۰۴	طرز وصل کردن آستین به بالاتنه
۱۰۵	طرز به دست آوردن طول حلقه آستین
۱۰۶	کادر آستین کت
۱۰۸	آستین دو تکه کت
۱۰۹	آستین کت با پنس عمودی و یک درز دوخت
۱۱۰	آستین کت دکمه‌دار
۱۱۱	کادر آستین پالتو
۱۱۳	انواع آستین کیمونو
۱۲۲	آستین رگلان
۱۲۵	آستین رگلان با پنس سرشانه
۱۲۷	آستین اسپانیولی
۱۳۱	تهیه‌ی پاکتی
۱۳۳	یقه‌ی کلودین
۱۳۵	یقه‌ی فرنجی (قفقازی، سرداری، ژاپنی)
۱۳۶	یقه شکاری
۱۳۷	یقه خرگوشی
۱۳۸	یقه انگلیسی ساده برای بلوز
۱۴۰	یقه مردانه پایه جدا
۱۴۱	یقه مردانه با برگرد در جلو (یقه رسمی)
۱۴۳	یقه مردانه پایه سرخود
۱۴۴	یقه گرد (ب-ب)
۱۴۶	یقه گرد پایه‌دار
۱۴۷	یقه سورچی (ایستاده‌ی معمولی)
۱۴۸	یقه شال جدا
۱۴۹	یقه بحری-ملوانی-نیروی دریایی
۱۵۲	یقه شال سرخود
۱۵۵	یقه آمریکایی سرخود
۱۵۶	یقه انگلیسی سرخود
۱۵۷	یقه اسپرت
۱۵۸	یقه‌ی انگلیسی دو تکه‌ی کت مردانه

۱۶۰	یقه انگلیسی دو تکه
۱۶۲	یقه انگلیسی دو تکه بلیزر
۱۶۳	یقه حلزونی (والاندار)
۱۶۵	یقه کراواتی
۱۶۵	الگوی انواع سجاف
۱۶۶	اندازه‌های لازم برای تهیه الگوی شلوار
۱۶۷	طرز کشیدن الگوی شلوار
۱۷۱	کنترل کمر
۱۷۱	کنترل فاق جلو و پشت (آنفورشور)
۱۷۳	تهیه الگوهای انواع الگوی مقنعه و چادر
۱۷۳	چادر
۱۷۴	انتقال پنس یا جابجا کردن پنسها
۱۸۸	پیراهن مردانه - شمیزيه
۱۹۰	پارچه و انواع آن از نظر جنس
۱۹۱	انتقال الگو روی پارچه با حداقل ضایعات
۱۹۲	وسایل علامتگذاری روی پارچه
۱۹۲	محل‌های زاپاس در لباس
۱۹۳	قرینه‌سازی الگو به وسیله‌ی کوشل و کپی
۱۹۳	وسایل دوخت دستی
۱۹۳	انواع نخهای خیاطی
۱۹۵	وصل کردن تکه‌های لباس جهت پرو
۱۹۶	چرخ خیاطی و انواع آن
۱۹۹	طریقه‌ی نخ انداختن به ماشین دوخت
۲۰۰	طریقه‌ی جا انداختن سوزن
۲۰۰	طریقه‌ی برداشتن ماکو
۲۰۱	طریقه‌ی نصب ماکو
۲۰۱	طرز پر کردن ماسوره
۲۰۱	تنظیم نخ رو و ماسوره
۲۰۲	نقش کار پیش بر در چرخ
۲۰۲	بخیه‌ها
۲۰۲	سرویس ساده‌ی چرخ خیاطی
۲۰۳	طریقه‌ی دوخت و شناخت انواع زیپ، دکمه و قزن
۲۰۵	لبه‌دوزی درزها (پاکدوزی)
۲۰۶	طریقه‌ی دوخت جادکمه (شیرازه، مادگی)
۲۰۷	دوخت انواع جیب
۲۰۸	انواع جیب شلوار
۲۰۸	عیب‌یابی و معایب در دوخت چرخ
۲۱۰	انواع اتو و وسایل اتوکشی
۲۱۴	چگونگی اتوکشی
۲۱۶	برش جناغی در پارچه‌های چهارخانه و راه‌راه

۲۱۸	پاصافکن مدرج
۲۱۹	دراپه
۲۲۰	الگو و دوخت بالاتنه‌ی دراپه
۲۲۱	الگو و دوخت آستین کوتاه دراپه
۲۲۲	آستین دراپه‌ی پبلی دار
۲۲۴	الگو و دوخت یقه‌ی دراپه
۲۲۵	الگوی کت (تایور، کت)
۲۲۶	الگوی پالتو (راسته)
۲۳۲	الگوی شنل (کاپ)
۲۳۵	الگوی کلاه برای بارانی و کاپشن
۲۳۶	تهیه‌ی نوعی از لباس شب
۲۴۰	تهیه‌ی لباس عروس
۲۴۰	تهیه‌ی یک نوع دامن عروس
۲۴۳	وصل کردن لائی و انواع آن
۲۴۴	آستری و انواع آن
۲۴۵	برش و دوخت شلوار و بلوز حاملگی
۲۴۷	تهیه‌ی لباس نوزاد
۲۶۶	اندازه‌های تقریبی کودکان از ۳ ماه تا ۱۲ سال
۲۶۷	مغزی دوزی و نواردوزی روی لباس
۲۶۸	دوخت کوردونه لبه‌ی پارچه‌های نازک
۲۶۸	چینه‌های تزئینی
۲۶۹	تهیه‌ی لباس از روی ژورنال
۲۶۹	ژورنال‌شناسی
۲۷۱	طراحی لباس
۲۷۱	اندازه‌های طولی یک اندام نرمال
۲۷۴	اندازه‌های عرضی یک اندام نرمال
۲۷۴	طریقه‌ی طراحی اندام
۲۷۵	طریقه‌ی طراحی دست
۲۷۷	طریقه‌ی فرم دادن به اندام
۲۸۹	لکه‌گیری
۲۸۹	داروهای لکه‌گیری
۲۹۱	طرز پاک کردن لکه‌ها
۲۹۵	فرمولهای مواد بیرنگ‌کننده و داروهای لکه‌گیری
۲۹۵	پارچه‌شناسی
۳۰۰	پیشگیری از حوادث و رعایت اصول و نکات ایمنی و بهداشتی
۳۰۴	نمونه‌ی سؤالات امتحانی

مقدمه

اساسی‌ترین هدف هر دوره‌ی آموزش، تربیت افراد و متناسب ساختن شخصیت و قابلیت‌های آنان با دگرگونی و تحولات اقتصادی-اجتماعی و فرهنگی است تا کارآیی لازم را برای پذیرش و ایفای نقشی که در پیشبرد وظایف شغلی و اجتماعی در جهت حفظ و حراست از ارزش‌های جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کنند کسب نمایند.

باتوجه به این که رشد سریع تکنولوژی تأثیر و تغییرات عمیقی را در مسائل اقتصادی و اجتماعی به دنبال داشته است، اتخاذ روش‌هایی که هماهنگ‌کننده برنامه‌های آموزشی با این توسعه و تحول از یک طرف و همچنین متضمن تأمین نیروی انسانی ماهر و متخصص موردنیاز آن باشد اجتناب‌ناپذیر است. مطالعه و تجربه نشان داده است که مناسب‌ترین روش آموزشی که جوابگوی امر مزبور باشد «کارآموزی» است و این امر بدین لحاظ حائز اهمیت است که در ماهیت برنامه‌ها و مطالب و محتوای درسی کارآموزی ویژگی‌های زیر مشاهده می‌شود:

۱- ملاک و معیار برای انتخاب مواد و موضوعات دروس نظری و عملی کارآموزی، توجه به ایجاد مهارت‌ها برای جوابگویی به نیازهای متنوع مشاغل و روش‌های جدید و نوین کار و آماده ساختن افراد برای احراز شغلی مفید و انجام کاری مناسب و درخور شخصیت والای انسان می‌باشد.

۲- محتوای برنامه‌های کارآموزی، سازگاری انسان‌ها در مقابل زندگی عینی و شایستگی آنان را برای سازندگی تضمین می‌نماید.

۳- ایجاد مهارت‌های تخصصی از طریق کارآموزی.

۴- برنامه‌های کارآموزی در دو جهت یادگیری مهارت‌ها و تغییر رفتار مؤثر است و یادگیری را در جهت تغییر رفتار مطلوب تأمین می‌نماید.

۵- هرچند که در کارآموزی، دادن مهارت‌ها به افراد برای انجام کارهای محوله اهمیت دارد، لیکن در برنامه‌های کارآموزی نکاتی منظور می‌شود تا کارآموزان با فراگیری آن‌ها ضوابط و معیارهای سازمانی را

رعایت نموده تا اثربخشی فعالیت‌های آنان در جهت اهداف سازمان افزون گردد.

۶- محتوای دروس در کارآموزی نه تنها کارآموزان را با یافته‌های جدید علمی آشنا می‌سازد، بلکه آنان را قادر می‌کند تا خلاقیت و ابتکار تازه‌ای را پدید آورند.

۷- از طریق کارآموزی و اثر آن در ایجاد مهارت‌های قابل اشتغال و ارتقاء مهارت براساس تغییرات فرآیند کار، اهداف و فعالیت‌های تولیدی و سازمانی تحقق خواهند یافت. از جمله این اهداف عبارتند از:

- ۱- ۷ افزایش میزان کیفی و کمی تولید
- ۲- ۷ بهبود روش‌های عملیات پشتیبانی امر تولید از قبیل فراهم نمودن مواد اولیه روش‌های برآورد قیمت-بازاریابی- خدمات مهندسی و تحقیقاتی و...
- ۳- ۷ بهبود روابط کار و ایجاد روحیه همکاری بین کارکنان
- ۴- ۷ تقلیل ضایعات ر تولید و حوادث کار
- ۵- ۷ هموار شدن راه ترقی و ارتقاء شغلی کارکنان و قبول مسئولیت‌های بیشتر از طرف آنان.
- ۶- ۷ بهبود یافتن روش‌های تولید و توزیع کالاهای تولید شده- ارائه خدمات مفید پس از فروش و انجام بموقع سفارشات خریداران
- ۷- ۷ ایجاد همبستگی بیشتر کارکنان با سازمان و واحدهای تولیدی و رضایت شغلی در آن‌ها به لحاظ مهارت‌های اکتسابی
- ۸- ۷ از بین رفتن تعارض بین اهداف سازمانی و خواسته‌های کارکنان

لازم به ذکر است که کارآموزی به معنی عام آن محدود به رشته‌های خاص و تحصیل در حرف مشخص برای افراد بخصوص نبوده و دامنه‌ی آن بسیار وسیع می‌باشد. به طوری که تمامی حرفه‌ها و مشاغل را شامل گشته و جهت ایجاد زمینه‌های اشتغال و کسب شرایط احراز شغل، برای همگان حتی کسانی که دوره‌های آموزش عالی را گذرانیده‌اند ضروری است.

به موجب قانون کار جمهوری اسلامی ایران، فراهم نمودن امکانات برگزاری دوره‌های کارآموزی و تربیت نیروی انسانی ماهر و متخصص و اجرای این دوره‌ها به عهده‌ی سازمان آموزشی فنی و حرفه‌ای کشور وابسته به وزارت کار و امور اجتماعی گذاشته شده است و باتوجه به این که تهیه و تدوین کتب و جزوات آموزش یکی از اساسی‌ترین امکانات برنامه آموزشی می‌باشد و عامل مهمی در برقراری ارتباط بین مربی و کارآموز برای اجابت امر تعلیم و تعلم می‌باشد که در این زمینه مدیریت پژوهش سازمان مذکور با در نظر گرفتن معیار و استاندارد هر رشته‌ی آموزشی اقدام به تهیه‌ی این قبیل کتب و جزوات می‌نماید که محتوای آن‌ها به صورت ساده‌نویسی، ویژگی‌های کارآموزی را که مواردی از آن‌ها ذکر گردید تحقق می‌بخشد.

حسین کمالی

وزیر کار و امور اجتماعی